

Qui mor i qui mata

- Tertulians catalans s'extravien, arrossegats per l'autisme, en el debat sobre la massacre de Gaza

LUIS MAURI*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 17.01.09

Definitivament, sembla que hàgim perdut el món de vista. No em refereixo a la perspectiva que ofereix el món al ser observat des de Catalunya, sinó al món mateix, en la seva integritat. És el perill de creure's instal·lat en el melic de l'univers.

La inhumana ofensiva del poderós Exèrcit israelià contra els palestins de Gaza (víctimes prèviament d'un llarguíssim bloqueig econòmic i d'una suspensió de fet dels seus drets elementals) ja ha segat la vida de gairebé 1.200 persones, una tercera part, nens. A aquests s'hi han de sumar diversos milers de nens ferits, orfes, mutilats físicament i psicològicament de per vida. Una generació sencera llançada al vàter, com ha reportat Ricardo Mir amb lúcida cruesa en aquestes pàgines.

ELS ATACS de Hamàs són condemnables. Els seus coets, una agressió a Israel que difícilment podria quedar sense resposta, formen part d'una estratègia de provocació i obstaculització de qualsevol iniciativa de pau al Pròxim Orient. No és casualitat que Hamàs i l'Estat israelià coincideixin en el rebuig del pla de pau àrab del 2002.

Als israelians els assisteix el dret de viure en pau i en llibertat dins d'unes fronteres segures. Però la mortífera desproporció de la resposta, la

massacre i el terror de la població civil palestina, els bombardejos sobre barris, hospitals, centres de refugiats i magatzems d'ajuda humanitària, resulten obscenament cruels i injustificables. Una població a la qual se li nega el dret, tan inalienable com el dels israelians, de viure de forma lliure i segura en un Estat propi, acordat per l'ONU el 1947.

I en vista de tota aquesta tragèdia històrica, en vista de l'enrevessat cúmul de raons i d'agressions encreuades, en vista dels milers de víctimes innocents de l'última erupció, ¿quins són els nuclis del debat per a certa opinió publicada catalana, molt artillada i sorollosa?

Els temes principals en determinades tertúlies són que un manifestant va esgrimir una pistola de joguina en la protesta contra la guerra de Barcelona. Que el conseller Joan Saura va participar en la marxa. Que s'hi va distribuir un pamflet que marcava sis catalans com a còmplices de genocidi. Que si la Generalitat encendrà espelmes i on ho farà en el seu homenatge anual a les víctimes de l'Holocaust...

¿Aquests són els eixos del debat? ¿La qüestió és l'indiscutible error del conseller d'Interior, que com a responsable de la policia s'hauria d'abstenir per norma d'assistir a qualsevol manifestació? ¿El tema són les amenaces a proisraelians, per molt condemnable i perseguible que sigui aquest assumpte, que ho és? ¿La discussió és que un o diversos exaltats entre milers de manifestants reclamés la destrucció d'Israel? ¿En les manifestacions de condemna de l'assassinat d'Ernest Lluch no es van sentir crits reclamant la pena de mort per als etarres? ¿La qüestió, avui, radica a saber si el tribut als milions de jueus assassinats pel nazisme es farà aquest any a la plaça de Sant Felip Neri o a la de Sant Jaume?

¿EL NUCLI del debat no són els milers de nens i d'adults civils assassinats, mutilats, traumatitzats, terroritzats, desposseïts? ¿La qüestió no és la ruïna d'una generació més de palestins? ¿La qüestió no és, finalment, qui mor i qui mata a Gaza?

Potser algú pretén distreure el personal, sostreure el debat sobre la massacre. No es poden entendre d'una altra manera bestieses (respectables, però bestieses) com que ara el Mossad no informará els Mossos sobre el moviment islamista a Barcelona. O que les cares terroritzades dels orfes palestins que apareixen als diaris poden ser un muntatge de Hamàs. O que el manifestant de la pistola era un agent israelià.

NO HI HA guerra neta ni honesta. Ni tan sols les revolucions romàntiques. A totes, tots dos bàndols cometen atrocitats. Qualsevol mort violenta és aberrant, injusta, dolorosa. Però hi ha elements objectivables, mesures de proporció, raons històriques i raons legals. I al Pròxim Orient, la legalitat internacional no està de la banda d'Israel, que incompleix des de fa dècades infinitat de resolucions de l'ONU sobre el conflicte.

Primo Levi (1919-1987), italià i jueu, va ser resistent antifeixista i supervivent de l'Holocaust. El 1976, en l'apèndix d'una edició escolar de Si això és un home, el primer llibre de la seva trilogia sobre Auschwitz, va escriure: "Meditar sobre el que va passar és un deure de tots. Tothom ha de saber, o recordar, que tant a Hitler com a Mussolini, quan parlaven en públic se'ls creia, se'ls admirava, se'ls adorava com a déus. Les idees que proclamaven en general eren aberracions, o tonteries, o crueltats; i no obstant milions de fidels els seguien fins a la mort. Els monstres existeixen però són massa pocs per ser realment perillosos. Més

perillosos són els homes comuns, els funcionaris disposats a creure i obeir sense discutir. Com Eichmann; com Hoess, comandant d'Auschwitz; com Stangl, comandant de Treblinka; com els militars francesos de 20 anys més tard, assassins a Algèria; com els militars nord-americans de 30 anys més tard, assassins al Vietnam". ¿Què es pot dir dels militars israelians d'avui?

*Periodista